СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ.
OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION
ТРИ ЦЕНТИ РІК XLV. Ч. 132. Джерзі Сити, Н. Дж., середа, 9-го червня, 1937. VOL. XLV. No. 132. Jersey City, N. J., Wednesday, June 9, 1937. THREE CENTS

МАСОВИЙ ПРОТЕСТ АВТОМОБІЛЬНИХ РОБІТНИКІВ

ЛЕНСИНГ (Мішіген). — Члени автомобільної юнії, звязаної з Комітетом для Промислової Організації, зайшли в числі 2,000 до 5,000 осіб до бизнесового центра міста Ленсинг, столиці стейту Мішіген, щоб заденонструвати проти арештування страйкових пікет. Демонстрація заблькувала вулиці й здержала ввесь бизнесовий рух у місті. Багато фабрикантів мусіли закрити свої фабрики.

Остаточно в справу вмішався губернатор стейту, Морфі. На його особистий заклик, у котрім він обіцяв розслідити справу, робітники покинули демонстрацію.

ПРЕЗИДЕНТ НЕ ХОЧЕ МІШАТИСЯ В СТАЛЕВИЙ СТРАЙК.

ВАШИНГТОН. — З Білого Дому дали зрозуміти, що президент Рузвелт не думає мішатися в сталевий страйк у центрально-західніх стейтах.

Рада Промислових Відносин теж не буде мішатися в справу, поки котрась сторона не рушить справи формальним позвом.

ДЕПРЕСІЯ ГРОЗИТЬ ЧЕРЕЗ ПРОМИСЛОВІ НЕПОРОЗУМІННЯ.

ЙОНҐСТАВН (Огайо). — По містах, у котрих добробут населення спирається на сталевий промисл, а в котрих від довшого часу панують прерізні непорозуміння між фабрикантами й робітниками, починають відчувати нову депресію.

Тяжкі економічні відносини заставляють страйкуючих робітників і страйколомів робити ріжні крайні кроки для зломання противної сторони. З одного боку юнії домагаються викинення з фабрик нестрайкуючих робітників, а з другого боку страйколоми домагаються покінчення страйків. Йде завзята пропагандна боротьба за позискання публичної опінії.

ЛІКАРІ ЗА ПУБЛИЧНУ МЕДИЦИНУ.

АТЛЕНТИК СИТІ (Ню Джерзі. — На зборах Медичного Союзу Стейту Ню Йорк предложено резолюцію, в котрій заявляється, що здоровля народу є справою, що безпосередньо обходить уряд, та що треба сформувати краеву політику публичного здоровля, звернену до всіх груп населення.

Цю резолюцію вважають перцим кроком до заведення якоїсь форми усуспільненої медицини.

ДОБИВАЮТЬСЯ ПРОЦЕСУ ПРОТИ МЕЛОНОВОГО МОНОПОЛЮ.

ВАШИНГТОН. — Ґенеральний прокуратор Комингз заявив, що він поробить заходи, щоб відібрати процес федерального уряду проти алюмінiового монополю з питсбурських судів та віддати його якомусь інцому судові, де справа може бути скорще вирішена.

СМЕРТЬ ВІДОМОЇ ФІЛЬМОВОЇ ЗІРКИ.

ГОЛІВУД (Каліфорнія). — Всі ґазети по краю розписуються про смерть відомої фільмової зірки, Джін Гарлов, що померла тут в понеділок у Шпиталі Доброго Самарянина.

Від якого року хорувала вона на уремічне затроєння. Коли вже виздоровлювала, дістала нагло нападу загостреної недуги. При смерті мала 26 літ. Звісна вона була не лише зо свого акторського таланту, але й зо своєї краси, головно зо свого плятинового волосся. Брала вона 4,000 долярів на тиждень, і, як кажуть, зібрала собі маєток вартости міліон долярів.

РОЗВЯЗКА МЕШКАЛЬНОГО ПИТАННЯ — КООПЕРАТИВИ.

КЕЙМБРИДЖ (Месечусетс). — Д-р Ваневар Буш, віцепрезидент Інституту Технольоґії, заявив у своїй промові зприводу закінчення шкільного року в цій школі, що розвязка мешкального питання лежить у кооперативних заходах мешканців.

ЧОМУ МІСЯЦЯМИ НЕ ЗНАЙШЛИ ПРОПАЛОГО ЛІТАКА.

АЛПІН (Юта) — Розсліди над місцевістю, в котрій розбився минулого грудня літак підприємства Вестерн Ер Експрес, показують, що пошукування літака не давали висліду тому, що місце було закрите 1,000 стіп високою скалою.

ҐАЗЕТЯРСЬКА ЮНІЯ ПОКИДАЄ ФЕДЕРАЦІЮ.

СТ. ЛУИС. — Серед делеґатів на річну конвенцію ґазетярської юнії, Америкен Нюзпейпер Ґілд, панує настрій за зірвання звязків з Американською Федерацією Праці й за приступлення до Комітету для Промислової Орґанізації.

Юнія зросла з 5,716 членів рік тому до 11,112 членів. Число тих членів, що платять, зросло з 3,260 до 8,902.

ПЛЯНОВА ПОЛЬОНІЗАЦІЯ СХІДНЬОЇ ГАЛИЧИНИ.

В Тернополі відбулися збори воєвідської кураторії будови людових домів, костелів і каплиць при участи повітових старостів як предсідників повітових кураторій і запрошених гостей під проводом тернопільського воєводи м-ра Маліцького. Вибрано нову управу воєвідської кураторії, зложену з 30 осіб з воєводою Маліцьким як предсідником і полковником Ґ. Пацкевичем та Ровецьким як заступниками.

ЗА УКРАЇНСЬКУ ВУЛИЦЮ В ПРАЗІ.

Управа Центрального Союзу українських орґанізацій в Чехословаччині внесла до ради міста Праги прохання, щоб одну з празьких вулиць назвати українською. Якщо рада міста Праги поставиться прихильно до українського прохання, буде назва української вулиці памяткою на перебування українців в столиці чеської республики і буде мати історичне значіння у чесько-українських взаєминах.

ХОЛМЩИНА ХОЧЕ УНІЇ!

В часі, коли з польської сторони йде з усіх сторін наступ на Холмщину й сумежні землі, російська православна влада просто піддержує його, усуваючи вже не тільки священиків-українців, але й дяків.

Повідомляють, що до Львова мають прибути небавком делеґації з Пересолович, Богуточ, Добромирич, Гостинного та інших сіл на Холмщині з просьбою прийняти їх до унії.

ГРАБІЖНИК У ПОЛІЦИНОМУ ВБРАННЮ.

В Гадинківцях, повіт Копичинці, прибули до Марії Бобинніччю три людці, між ними один перебраний за поліцая, і веліли видати собі 70 американських долярів під загрозою репресій за тайну торгівлю долярами її братом. Бабинова щойно пізніше зрозуміла, що впала жертвою обману. Вона повідомила поліцію, а ця викрила напасників з якимось Мельником, що перебрався за поліцая.

ПІДПАЛИЛИ СТИРТУ ПОБІЛЬШАЮЧИМ СКЛОМ.

В Тейсарові, повіт Жидачів, коло великої стирти тамошнього фільварку забавлялися чотири хлопці в віці до 14 років. Хлопці бавилися побільшаючим склом. При його помочі вони запалили стирту, що згоріла.

УСПІХИ УКРАЇНСЬКИХ СТУДЕНТІВ У МАНІТОБСЬКІМ УНІВЕРСИТЕТІ.

Сім українських студентів покінчили цього року університетскі студії в манітобськім університеті. Четверо з них покінчили медичні студії: д-р Леона Гевірко (перша українка в Канаді, котра є лікаркою), д-р Антін Вахна, д-р Семен Ягольницький і д-р Михайло Ягольницький. Троє з них одержали дипльоми на інших факультетах: Надія Шкреметка, Олена Трач і Олександер Стрільчук.

АРЕШТУВАННЯ БІЛОРУСЬКИХ ПИСЬМЕННИКІВ У МІНСЬКУ.

Виленська білоруська преса повідомляє, що в Мінську переведено чистку в Союзі білоруських письменників. По чистці усунули зі становища голову Ради нар. комісарів Сов. Білоруси. Велику частину білоруських письменників арештували. Їх обвинувачують за намагання відірвати Сов. Білорусь від Сов. Росії.

ПОЛІЦИЙНА КЕПЕНІЯДА ПІД СТУПОМ БАНДИТІВ.

У справі грабіжницького вбивства в золочівському повіті виходять на яву нові подробиці. Власницею фільварку в селі Белзець з 500 моргами поля була 47-літня Марія Ясінська, а в господарці помагав їй 42-літній брат Мечислав. Крім того жила у них 82-літня мати. В останньому часі вони розпоряджали більшою готівкою, яку приготовили на заплату податку. Довідались про це видно якісь людці і вжили рафінованого, хоча в останніх часах часто практикованого підступу. Один перебрався за поліцая, чотири інші піднялися ролі поліційних агентів і в четвер, 6. травня ц. р., явилися в осмій годині вечором у домі Ясінських, яких застали при вечері. Заявили, що мусять перевести ревізію, бо недавно Ясінські гостили у себе якогось підозрілого „редактора" зі Львова. Здивовані Ясінські згодились на це без протесту. При ревізії бандити не взяли нічого, тільки звеліли Ясінським зібратись і їхати з ними на поліційний постерунок. Запряжено дві брички й одною їхали обоє Ясінські в супроводі двох цивільних, другою три їхні спільники з поліцаем. Знайшовшися за селом на гостинці, Ясінська висловила своє підозріння, мовлячи, що щось тут не в порядку. Тоді бандити позіскакували з бричок і почали стріляти до Ясінських. Вона впала від кількох куль нежива, а її брат перескочив рів і хотів тікати в поле, але тут досягла його куля, від якої він теж згинув. Тоді бандити завернулись до двора, забрали із касетки всю готівку (600 долярів) і 4,000 зл.) і відїхали в сторону Красного, де чекала на них інша фіра. Вони поділилися на дві партії і щезли серед нічної темряви. Тимчасом один з двірських візників, що втік у поле, повідомив про все поліцію. В короткому часі заалярмовано поліційні станиці в повіті і всіми дорогами рушили поліційні стежі. На дорозі до Фірлеївки один поліцай стрінув фіру з кількома людьми. На його вид вони позіскакували з фіри і давши до нього кілька револьверових стрілів, почали втікати. Поліцай упав на землю, але згодом зірвався і стрілив із кріса. Один з утікачів упав трупом, інші пропали серед темряви. Знайдено при ньому кілька револьверів з набоями, одну ручну ґранату і карту на зброю на імя Мечислава Ясінського. Не було сумніву, що це був один із людей, що брали участь у вбивстві та грабунку. Імя його і назвище поліція держить у тайні, поки не викриє всіх його спільників.

КАРАЮТЬ СТРАЙКАРІВ.

Суд у Луистон, Мейн, засудив на 5 місяців вязниці й 100 долярів грошевої кари кожного з 9 орґанізаторів Комітету для Промислової Орґанізації, що вели страйк проти підприємства Чарлз Кушмен Ко. в Оборні.

ВИПРАВДУЄ ПОДАТКОВІ УХИЛИ.

Джан П. Морґан, найбільший банкир Америки, розмовляючи з ґазетярами при нагоді свого повороту з Европи, заявився рішучо за те, що всякий багач має право викручуватися в правний спосіб від плачення податків урядові.

ЖАХЛИВА ТРАГЕДІЯ ЗРЕДУКОВАНОЇ ВЧИТЕЛЬКИ.

Раннім ранком, ідучи до церкви, побачили люди в Рашині під Варшавою, що в придорожньому рові лежить жінка без свідомости, а при ній немовля. Першу поміч хворій дав війт, а опісля й лікарське поготівля. Жінку перевезли до варшавської клініки. Виявилося, що це 23-літня Ом. Міляновська, зредукована вчителька вселюдних шкіл. Нещасна була останніми часами бездомна й ночувала по полях, по стиртах соломи.

ЗРІСТ ЛАТИНІЗМУ НА ВОЛИНІ.

Як повідомляє Польська Католицька Агенція, в луцькій дієцезії є сьогодні 132 латинські парохії. У часі відновлення польської держави було їх тільки 59, отже за 17 літ прибули 73 нові парохії. В тім часі вибудували кількадесять костелів і до 100 каплиць. Багато костелів, як відомо, перероблено з православних церков.

„ТРОЦЬКІСТИ" ПРОДАВАЛИ БРИЛЯНТИ.

На вулицях Варшави вешталися три обманці, що представлялися „троцькістами", втікачами перед Ґ.П.У. з ССР, і предкладали до продажу брилянти по незвичайно низькій ціні. Кілька осіб повірили обманцям і заплатили по кількасот злотих за шліфовані скла. Одна з пошкодованих, Хава Єґер, переходячи вул. Белянського, стрінула одного з обманців, якого й віддала в руки поліції. Виявилося, що це був Мордко Цейтліс, що прибув до Варшави з Берестя над Бугом. Обманця арештували. Своїх спільників він не хоче виявити.

„ВЯЗНИЦЯ ШКОЛОЮ ЗЛОЧИНЦІВ".

Віктор Томптон, орґанізатор робітників на Едмонтон, заявив недавно на публичнім засіданню канадійської кримінальної комісії таке: „Поправче заведення в Портедж ля Прері є найкращою школою для малолітніх злочинців. Більша частина найгірших злочинців походить з таких заведень. Я говорив з багатьома закаменілими проступниками і прийшов до переконання, що вони не були такими перед входом до тої інституції. Одиноке знання, яке вони виносять звідти, це знання злочину й вони, вийшовши, стають грозою для цілої суспільности".

ГОЛОД І МОЖЛИВІСТЬ ПОЯВИ ХОЛЕРИ В СССР

КИЇВ. — Великий простір совєтського Союзу, в який входить Поволжя, частина України і Білорусь, охоплені новою повінню голоду, що повстав внаслідок масового упадку домашньої худоби й пошесних недуг серед людей. У звязку з тим, що люди примушені годуватися всякою зелениною, вибухло ґрізне поширення дизентерії й інших шлункових недуг. Уже тепер совєтські ґазети пишуть про необхідність оборудування 54 тисяч додаткових ліжок для хорих. Є підстави думати, що коли тепер, на весні, панує в таких розмірах пошесть шлункових недуг серед населення, то в липні і серпні, при гострій недостачі ліків, там вибухне холера.

ПЕРЕГЛЯД ІТАЛІЙСЬКИХ СИЛ.

РИМ. — В часі побуту німецького ґенерала Бльомберґа в Італії Мусоліні зарядив перегляд своїх збройних сил. Наперед відбулися великі маневри армії, в яких мали нагоду пописуватися всі роди італійської зброї. Потім Мусоліні зарядив морські маневри, в яких взяли участь 60 бойових кораблів і 70 підводних лодок. Ґен. Бльомберґ, в характері фахівця, придивлявся цій силі й калькулював, яку ролю вона може відіграти на випадок війни. Він був захоплений цею силою, і цим захопленням радо ділився з Мусолінієм. Мусоліні задоволено усміхався, бо ця італійська бойова сила виросла в часі його управи італійською державою.

ГІТЛЄР НАГОРОДЖУЄ МУСОЛІНІЯ МЕДАЛЕЮ.

БЕРЛІН. — Німецький диктатор Гітлєр нагородив Мусолінія найвищою німецькою медалею, призначеною для чужинців, за те, що Мусоліні причинився багато до закріплення німецько-італійської приязни. Крім Мусолінія дістав ту саму медалю також міністер Чіяно, зять Мусолінія, який започаткував цю італійсько-німецьку приязнь. Це відзначення має на увазі підкреслення приязни між обома державами та скріплення так званої „осі Рим-Берлін".

ІТАЛІЙСЬКА ПОЛІТИКА В ПАЛЕСТИНІ.

ЄРУСАЛИМ. — Італія веде дуже хитру політику в Палестині й Арабії. Вона приняла ролю оборонця магомеданської віри перед жидами і перед британською владою. Араби дуже радо зустрічають Італію в такій ролі і зі свойого боку стараються тій італійській політиці давати в Палестині й Арабії широку пропаганду. Вони поміщують всюди у своїх виданнях фотоґрафії Мусолінія, а також Гітлєра, і в той спосіб стараються нацькувати одну силу проти другої та витягнути з цього якнайбільше користей для себе. Найгірше тратять на тому жиди, бо внаслідок італійської політики араби стають неуступчивими, а також Англія мусить з ними більше числитися.

АНҐЛІЙСЬКИЙ БАГАТИР ПОСИЛАЄ ХАРЧІ ДО НІМЕЧЧИНИ.

АМСТЕРДАМ (Голяндія). — Сер Генрі Детердінґ, один з найбільших нафтових маґнатів світу, старається помагати голяндським фармерам в той спосіб, що скуповує надвишку їх фармерських продуктів і віддає їх для помочі німецьким безробітним. У той спосіб він уже витратив суму 10,000,000 фльоренів і небавом задумує на ту ціль знову видати поважну суму. Деякі круги гостро критикують за те сера Детердінґа, кажучи, що через те фактично він більше помагає Німеччині, ніж Голяндії. Але сер Детердінґ на те не звертає уваги.

З ЕСПАНСЬКОЇ ВІЙНИ.

ЕНДАЄ (Франція). — 63 революційні літаки бомбардували передмістя Більбао. Між басками і революціонерами ведуться кріваві бої за ґірський хребет Лімону. В останніх кількох днях згинуло біля шість тисяч баскійських вояків. Біля Мадриду розвинулася гарматня боротьба між революційними військами і військами червоного уряду. Розійшлася чутка, що штаби обох сторін незабаром прийдуть до порозуміння на відтинку Мадриду. Ліві війська опустять місто, але революціонери зобовяжуться не займати його та залишать його як невтральну смугу.

ДОМІНІЇ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ АНҐЛІЙСЬКО-АМЕРИКАНСЬКОЇ ТОРГОВЕЛЬНОЇ УГОДИ.

ЛОНДОН. — Анґлійсько-американський торговельний договір, який міг би багато причинитися до злагодження світової економічної кризи, правдоподібно розібється через опір анґлійських доміній. Прем'єри тих доміній, які тепер у Лондоні кінчать свою конференцію, заявляють, що вони не бачать причини, чому вони малиб резиґнувати з інтересів своїх країв на те лише, щоб тим причинитися до злагіднення кризи в інших краях. Вони підкреслювали, що Англія повинна брати під увагу в першій мірі торговлю з домініями.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакція не відповідає.

Тел. „Свободи": BErgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союза: BErgen 4-1016. 4-0807.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НАРОДОПРАВНІСТЬ У ПРАКТИЦІ

Кажемо, що У. Н. Союз це народня установа, в якій народові, себто загалові членства, є дана можність правити орґанізацією, себто правити самим собою. Це значить, що доля нашої установи є в наших власних руках, і то не в руках одиниць, чи поодиноких ґруп, але в руках загалу. З цього виходить, що щоб орґанізація могла нормально розвиватись, усі ми мусимо прикладати рук до її зросту. А в першу чергу мусять прикладати рук ті з нас, котрих загал вибрав на своїх репрезентантів.

Отсе останнє заставляє нас висвітлити ту новину, яка зайшла на останній конвенції У. Н. Союзу, коли принято новий статут орґанізації. Згідно з параґрафом 31 цього нового статуту всі ті делеґати, що були вислані відділами У. Н. Союзу на останню конвенцію, остаються репрезентантами У. Н. Союзу аж до нової конвенції й вибору нових конвенційних делеґатів. Може навіть статись і таке, що вони в часі наступних чотирьох років матимуть вирішити такі важні справи, які давніше вирішувано шляхом референдума, яке, як відомо, не є тепер визначене законами деяких стейтів. Отже вже з цього виходить ясно, що правління нашою орґанізацією є поширене на ширший круг, на постійне репрезантаційне тіло, яке складається з соток народніх репрезентантів, відпоручників відділів. Тому кожний конвенційний делеґат є надалі репрезентаційною особою у змислі статуту нашої орґанізації. А тепер від нього залежатиме, чи він буде дійсним, живим репрезнтантом, чи він цю одержану почесть пошанує працею для У. Н. Союзу, чи він ділами, головно приєднуванням членів до Союзу, викаже членам свого відділу і перед загалом членства, що він дійсно заслугує на те, щоб бути народнім репрезентантом.

Ось тепер матиме кожний добру нагоду переконатися, що можна покладатися на народні сили, що добре є втягати до правління орґанізацією якнайширший загал, щоб якнайбільше число людей було безпосередньо заанґажоване до відповідальности за існування, розвиток чи упадок орґанізації. А до таких осіб, що тепер, поза головними і відділовими урядниками, є втягнені до відповідальности за розвій орґанізації, належать і тих понад триста делеґатів, що брали участь у нарадах останньої конвенції У. Н. Союзу. Вони повинні почуватись до обовязку принаймні в найближчих чотирьох роках пильно слідити за всіми справами У. Н. Союзу, як теж повинні бути як репрезентанти цеї орґанізації прикладом, як ту орґанізацію шанувати і як для неї нових членів притягнути. Хочемо вірити, що ці наші нові репрезентанти, що представляють собою і поширену народню владу в У. Н. Союзі, дійсно викажуть таку діяльність, яка ще більше скріпить нашу віру — у наші власні сили.

ГОЛОСИ З „ТАМТОГО СВІТУ"...

I.

Перед двома роками на сторінках краєвої та еміґраційної преси виринуло питання скликання так зв. „всеукраїнського національного конґресу". Скликуючі намагалися переконати суспільну опінію, що в сучасних складних міжнародніх і внутрішніх обставинах справа визволення України стане реальною щойно тоді, коли всі існуючі в краю й на еміґрації політичні партії, ґрупи й центри обєднаються та в порозумінні між собою виберуть спільний „авторитетний керуючий орґан" — щось у роді провізоричного „уряду". Це завдання й мав виконати згаданий конґрес.

Треба признати, що в початках орґанізатори конґресу виявляли енерґію, на яку тільки були здібні... В Празі, Львові й Варшаві кваппиво писано проєкти статутів, реґуляміни й програми. Складано вже навіть плян... стягнення податків для потреб конґресу. Розрахунок був простий: на ЗУЗ і еміґраціях перебуває стільки то українців; кожний з них платить річного податку один доляр. Теоретично виходила горендальна сума — міліони долярів! Пропаґатори конґресу закликали до „обєднання нації під авторитетним проводом" і т. д.

Український націоналістичний рух відразу оцінив нереальність і безвиглядність цеї конґресової затії. Кермований ясними засадами своєї животворчої ідеольоґії, він знав, що обєднання нації довершується не механічними середниками — паперовими статутами, програмами й конференціями (улюблена звичка наших партійних леґалістів: „сісти й поговорити"!), а силою великих, рушійних і **„орґанічних** ідеалів.

Крім принципових існували й практичні мотиви неприхильного ставлення націоналістичного руху до проєктованого „національного обєднання". Було ясно, що ціла та імпреза має **спекулятивний** характер. В тому часі вже остаточно зарисувався провал галицького угодовського табору. В безвихідному положенні опинився й наддніпрянський польонофільський осередок Андрія Лівицького. Повна безвиглядність і внутрішнє гниття привели до фактичної ліквідації й інші еміґраційні уґрупування. Перед усім цим збірним середовищем стало моторошне питання: щож далі? Відповіддю на ці питання й став „національний конґрес". Він був потрібний представникам угодовецького табору, як штучний середник їх власної активізації. Цим шляхом вони сподівалися скріпити свої захитані позиції й відвернути увагу українського громадянства від наслідків їх „реального" політикування.

Але навіть цьому черговому блофові партії не спромоглися надати бодай назверх **незалежний** характер! Як є дуже поважні підстави думати, проголошення „національного обєднання" попереджали закулісові переговори з деякими „союзниками", що дали на акцію своє благословення... Гідним уваги був той факт, що підготовна конференція для скликання конґресу відбулась у Львові. Очевидно, що це не могло статися без відома польських... властей! Одже справа вже виходила поза рамки звичайного партійного спекулятивного блофу; від неї заносило шкідництвом, новою спробою скомпромітувати українську визвольну ідею. Це й слідне в програмовій декляраціі орґанізаторів конґресу. Тяжко собі уявити щось більш безпомічне, баламутне, нещире й спекулятивне, ніж проголошена ними „визвольна" програма!

На всі ці явища націоналістичний рух не міг не розкрити очей громадянству, вказуючи, що того роду рецепти „визволення" України тільки деморалізуватимуть український загал. Автім було цілком ясно, що навіть при підтримці закулісових сил угодовщина не спроможеться довести до кінця почате діло, бо внаслідок внутрішнього розкладу й пересварення не здібна вже й на такий „визвольний" акт, як зійтися докупи, щоб... „сісти й поговорити" Так і сталося! Почата з високих тонів, конґресова пропаґанда повільно сходила на все нижчі ноти. Український загал поставився до неї цілком байдуже. Угодовецька преса зачала містити соромливі нотатки про „обєктивні" труднощі створення обєднання. Його представники тимчасом у більшості вспіли пересваритися. Нарешті справа зайшла в сліпий кут і тепер її ініціятори самі не знають, як вийти з халепи. Вона засуджена вже на забуття, але в ряди-годи ще можна почути окремі голоси „обєдинителів". На один із цих голосів, що появивсь у „Свободі", хочемо дати відповідь і тому забираємо в цій справі голос.

В „Свободі" (ч. ч. 72, 73) один галицький політик ще „австрійської дати" примістив (під псевдонімом „Клим Обух") статтю „Чи ми готуємося до війни?", де знов вертається до похованого питання „національного обєднання"*). Своїм примітивним підходом до важних проблем нашої дійсности й наївности ця стаття просто „обеззброює", і її взагалі можна булоб залишити без уваги, колиб не те, що автор — у своїй простоті душевній — уже не завагався відкрити карти й ясно виложив те, що його однодумці для скликання конґресу старалися дипльоматично замовчувати...

Згаданий політик бідкається над тим, що українці не підготовані до неминучої війни й тому „стоять на порозі нової котастрофи, після якої можуть позбутися й тих надбань, що їх мають нині". А не підготовані тому, що „опановані затемненням, безголовям і хаосом", що „не дають нам обєднати наших сил біля одної ідеї". „Час працює проти нас!" — безапеляційно рішає політик. Як же зарадити цьому лиху? І рада в політика готова: „Люди доброї волі мусять зійтися, щоб поговорити („сісти й поговорити"! — Наша примітка), що і як робити (!)".. Дуже розумним з такої ради годі стати, але припустім теоретично, що люди „доброї волі" — готові „сісти" — знайдуться. Щож далі? Навколо якоїж саме „спільної ідеї" вони мають „посідати", щоб перемогти „затемнити, безголовя й хаос" і зробити так, щоб час працював „не проти нас", а за нас? Ось тут і зачинається найцікавіше в статті нашого політика! Він пише: **„Треба звернути увагу на новорічне слово Андрія Лівицького, що виступає як голова уряду Української Народньої Республики".** Після цього вся справа стає ясною й прозорою, як кришталь!

Як відомо, на того роду „посланіях" А. Лівицький спеціялізується вже давно, видаючи їх чи то в звязку з новим роком, чи без нього.

Читаючи їх, мимоволі робиш припущення, що А. Лівицький, у перервах між виданням своїх чергових грамот, стало перебуває десь у стратосфері... Настільки не відповідають вони тому, що робиться на грішній землі, а в уряді УНР зокрема!

Колиб бодай сота частина написаного в цих посланіях відповідала дійсності, то ми вже давно сиділиб у Києві. Послухайте но тільки: „Уряд УНР вже став підметом міжнароднього права"; „з ним поважно числяться й напередодні рішальної акції цілий світ пертрактує з ним як з цілком рівнорядним чинником"; „всі українці тішаться, що задержався традиційний уряд УНР"; „уряд уже оборонив усі пляни державного відродження"; „уряд формує кадри армії" і т. д. Виходить, що Москва сидить іще в Україні тільки по „недорозуменію", на діліж вона вже давно в кишені уряду УНР. Світлі перспективи! І, головне, тривалі, бо ось уже скоро 17 літ розгортає їх перед нами що року „законний уряд"...

Так оцінювати згадані посланія (як і діяльність самого уряду) можна хіба — в гумористичному тоні, а ніколи — в поважному. Що з урядом УНР щось „не теє" — відчуває й наш галицький політик. Але впливи його ідеольоґічної спорідненості з А. Лівицьким непереможні, і він старається, як уміє, обстояти за польонофілами. Проте не знаємо, чи будуть вони самі з цього вдоволені. З пером треба поводитись обережно, щоб не зробити ляпсуса... Цього не узгляднив автор, нерозважно видвигнувши такий арґумент, що уряд шукає союзників тільки... „посеред щирих і природніх ворогів нашого ворога". Ні для кого не секрет, що ґрупа А. Лівицького перебуває на удержанні поляків (слово **удержання** вживаємо свідомо, бож смішно говорити про якісь інші відносини купки еміґрантів із Варшавою!) З цього льоґічний висновок: для уенерівців Польща є „щирим і природнім союзником".. Так отверто висловлюватися вастерігається й самий А. Лівицький!

Але, не звертаючи уваги на цей ляпсус, наш політик проломлює собі шлях далі, заявляючи: „Факт є фактом, що він (уряд УНР) видержав на свому становищі й далі існує". А після цього глибокодумно додає: „На випадок війни це не байдужа справа".. О, простота! Як зясувати людині — що вперто хоче незрячими очима рішати проблеми нашого життя — „таємницю" того, чому й завдяки кому уряд УНР „видержав на свому становищі", і яке це може мати значіння на випадок війни?!

Вдоволений з тривалости уряду, політик радісно проголошує: „Голова УНР А. Лівицький кладе тепер натиск не на програми, а на те, що всіх мусить єднати, а цим вважає він клич — Україна понад усе! Розумно сказано, коли ми, в краю і на еміґрації, відповідно до цього клича приноровимо всі свої змагання"... Ось воно як! І подумати тільки, як могли ми так довго помилятися, гадаючи, що честь видвигнення клича — Україна понад усе — належить націоналістичному рухові?! Як могли ми твердити, що під цим кличем вже від літ орґанізуються нові сили визволення й точиться кров у революційній боротьбі?! Оказується — все це був сон, омана, фантазії, бо щойно тепер зійшло на нас це „откровеніє" з уст А. Лівицького! А ми йому ще закидували, що цей клич він самий зневажає й розмінює!...

Жарти жартами. Але справді треба мати дуже тверду шкіру й цілком замумійовану душу, щоб уміти так траґічно не відчувати дійсности, так легкодушно спроневірювати її правду, як це робить наш політик „австрійської дати"! Цілий леґіон мучеників — кришталевої духовної й моральної чистоти національних героїв — у лавах революційного націоналізму вже офірували життя за клич Україна понад усе, або повільно вмирають у ворожих тюрмах, даючи своїми чинами високий приклад для суспільства, але все це для нього нічого! Бездушною закостенілою рукою він скидає ці факти з рахунків нашої новітньої визвольної історії Для нього далеко важнішою є фраза А. Лівицького — **порожня, нещира, спекулятивна фраза** — ужита на те, щоб якось плентатися „в ногу" з вимогами часу, з накидуваними уенерівщині обставинами.

(Кінець буде).

Інж. М. Сціборський,
Париж.

*) Редакція „Свободи" в передовиці окреслила своє неґативне ставлення до статті п. Обуха, вміщуючи її в дискусійно-інформаційному характері.

РІШАЄ ЛЮДИНА І ЇЇ ВОЛЯ

Старокраєвий „Наш Прапор", пишучи про потребу розбудови і поправи нашого господарського життя, подає такі цікаві завваги:

„Нація мусить панувати над господарством, бо інакше господарство запанує над нацією. Але панувати над господарством можна тільки знанням і вмінням, яке мусимо добувати і засвоювати. Наші господарські занедбання не щезнуть, коли ми дальше будемо порпатися в землі, а не управляти її. На кожне недомагання, на кожну нашу „біду" мусимо знайти самі відповідне лікарство. Цього ніхто за нас не зробить. Коли маємо замало землі, то мусимо йти до міста, до ремесла, до торговлі. Одначе при тому всьому ми ніколи не сміємо забувати, що **в боротьбі за майбутнє нації не рішає само господарство, але людина, її незломна воля, її вміння поборювати всякі труднощі і перемагати.** Вся Франція вважала війну за програну, але не вважав її за програну впертий Клемансо, який накинув свою волю французам і вони війну таки виграли. Німці були відважні вояки, але вони були засліплені своїми господарськими успіхами перед війною й поза господарством не бачили політики, не виділи політичних ідей, думок; не бачили цілого світу проти себе. І тому війну програли. Ми у війні з Москвою видвигнули клич: „За землю і волю!" **Стратили одно й друге. Бо не було ні землі, ні волі без України,** без **незалежного Києва, це є** без **політики. І тут не рішило господарство, але людина. І тому в першій мірі наша** увага **мусить бути звернена на виховання нової людини, на** плекання **сталевих характерів.** Ця нова людина мусить опанувати господарство, мусить стати **понад господарством.** Покищо ми є під господарством. Воно давить нас, пригнітає своїми недомаганнями, занедбаннями. Ми маємо вічні переднівки, голодівки, недоїдання, дезерції з національних рядів, погоню слабих духом за „легким хлібом" і т. д. Того всього не поправить саме хліборобське знання. **Це основно змінить сильна характером людина зі знанням.** Саме знання творить зі слабих характерів тільки шкурників, спекулянтів, торговців обрядом, тощо. Саме господарство, відірване від цілости політичного життя, легко провадить на манівці політичної безхребетности, до мамонізму, що за господарські користі продав би „рідну маму". Саме господарство каже людині, як вона має господарювати, **але не каже, як вона має жити, як має боротися.** Про це рішає нація, чи пак її політика.

Франк Гаймен.

ЗМАГУН ТІМОДЗІ

(3)

І справді! За кілька хвилин побачили ми, що японець перейшов попри наші двері й оглядався обережно. Коли, як думав, ніхто його не бачить, встромив ключ у двері та ввійшов до середини. За хвилиночку ми відчинили двері, а Дік Роджерс сказав:

— Ґуд бай, мистер вломнику! Тепер будете такі добрі сказати нам, чого це ви вже вдруге відвідуєте нас!

Колиб ми думали, що японець буде боронитися, то ми помилялися. Великий кремезний мужчина опав на крісло, каплі поту виступили на чоло, як він простогнав:

— Так, ваша правда, я вломник! Закличте капітана, хай скаже закувати мене!

— Гм, гм, сумний пане, такі драматичні ми зараз не мусимо бути, — сказав Дік Роджерс. — Про мене, можете що години вломлюватися до мене, коли за кожним разом приноситимете мені по вісімсот фунтів. Та скажіть нам правду, що це все має значити, тоді можете собі свобідно вийти відсіля. Колиж ні, тоді, на жаль, мусітимемо звернутися до капітана.

— Чи ви вже чули назвище Тімодзі, мої панове? — спитався японець.

— Цеж відомий японський ч е м п і о н-борець, який недавно визвав до боротьби славного китайського силача — запримітив я, бо я стрічав це назвище в ріжних шанґгайських часописах.

— Так, це я Та Тімодзі, японський силач, і ви бачите з того, що я не професійний вломник. Що я зробив, це сталося в запаморочені. Я хотів спинити невблагану долю. Слухайте!

В мому рідному місті маю приятеля, зветься Кіянь. Й о г о одинокого любив я справді, коли так можна назвати щиру приязнь. Я мав перед собою гарну спортову карієру, був славний і маючий. Кіянь був бідний. Хоч дуже освічений, мусів животіти з писарки, що не відповідало його інтеліґенції та талантові. Воно було зрозуміле, що я помагав приятелеві, де міг, хоч він нерадо приймав мою поміч.

Ви певно вже чули про наші доми цвітів. Це прилюдні розривкові доми, на які дає концесію уряд. Молоді дівчата подають там чай, ідуть там танці. І мій приятель Кіянь знайомився там із такою дівчиною. Наша дівголітня приязнь пропала. Дівчина зовсім полонила його, а як прийшла на світ дитина, Мусме, що ви її сьогодні бачили, оставила йому дитину, самаж пропала з якимсь іншим. Кіянь падав усе нижче. Як мені знайомі говорили, приставав він із підозрілими людьми. Так минуло пять літ. Я здобув славу й майно. Як я одної ночі вернувся до дому, я маю віллю за містом, і відчинив двері темних сіней, хтось мене сильно вдарив у ліве плече. Шаблею. А хотів ударити в голову. Я був настільки притомний, що схопив велику бронзову статую Сіви, що стояла побіч, і вдарив нею напасника. Страшний крик свідчив, що я поцілив його. Рівночасно почув я, що інший вискочив крізь вікно. Як я засвітив — передімною лежав — мій Кіянь. Із спільником був він зачаївся на мене, бо знав, що я гроші все маю при собі. Бідний Кіянь! Вже лише хропів слабо. Статуєю я переломив йому хребет. Та й мені текла кров із рани. Збіглося кілька сусідів, перевязали мені рану та перешукали о к о л и ц ю мого дому. Знайшли маленьку заплакану дитинку — Мусме. Її б а т ь к о, плянуючи грабіжницьке вбивство, сказав їй ждати коло дому.

Як Кіянь побачив свою дитину, намагав підвестися. Вже не міг. Ледви чутним голосом просив, щоб я подав йому руку. Я подав йому руку, а він із трудом сказав:

— Даю тобі мою Мусме! Заопікуйся нею...

За кілька хвилин він уже не жив. Я заопікувався Мусме. Чим для мене був колись мій приятель Кіянь, тим була тепер для мене його дочка. А тепер, мої панове, приходить моє випрадання.

Мусме згадувала мені про вечерниці в американського консуля. Вона оповідала мені про гарного молодого американця, з яким там зазнайомилася. То були ви, мистер Роджерс! Коли Мусме стала настоювати, що також поїде додому кораблем „Ліверпуль", я вже знав, у чому річ. Я став ломити собі голову, як відверну те нещастя від моєї дорогої дитини. Білий ще ніколи не вчинив щасливою ж о в т у дівчину, а я бажав їй щастя, більше нічого! Тоді прийшов мені до голови дітвацький помисл сфінґувати крадіж. Я мусів вас, м и с т е р е Роджерс, о п л ю г а в и т и в очах дівчини. Я хотів вас представити як злодія. Як перешукуватимуть ваші річи, мусять знайти гроші. Та я знав, що дівчині на грошах не дуже залежить, тому мусів узяти, що їй було найлюбіше. А саме цю фіґурку, що її Мусме

(Докінчення на 3-тій стор.)

НА БІЖУЧІ ТЕМИ

НАРЕШТІ ПРИЗНАЛИСЬ.

Наслухався світ большевицької пропаґанди про те, наскільки то вище стоїть справність праці в большевицькім робітничім раю, що аж його голова болить.

І тепер большевицький уряд, подаючи плян нової пятилітки, каже: „Американська робітнича справність є півтретя разу вища від нашої" (себто російсько-большевицької).

Так прийшлося большевицьким комісарам натаврувати й цю свою брехню.

ЧОМУЖ НЕ ПОВНИЙ?

Описують нюйорські ґазети, як то в однім „сетлементі" в Ню Йорку, званім „Медисон Ґавз", діти у віці від 8 до 12 літ представляли „міжнародній фестин" і в ньому зображали гніт людини над людиною.

Представляли гніт у націстичній Німеччині, фашистівській Італії і гніт муринів у Злучених Державах.

Цікаво, чому пропустили долю людей під большевицьким урядом?

ҐЕНЕРАЛ „В ОТСТАВЦІ".

Доносять з Москви, що два большевицькі ґенерали, котрих недавно зложено з посади як троцькістів, а саме ґенерал Тухачевський і ґенерал Ейдеман, обидва брали свого часу участь в обіді, що його видав був американський амбасадор Дейвис большевицьким ґенералам і їх жінкам.

Чи не це було доказом їх ухилу, що вони їли обід у представника буржуазної країни?

Адже большевики вважають за преважні річи, де, коли й з ким хто обідає.

ЇХ ВАРТІСТЬ?

„Поліція в „цирку" показує свою вартість" — доносить одна американська ґазета.

Під „цирком" тут розуміється представлення фізичних вправ, що його дали поліцаї в великій салі „Медисон Сквер Ґарден" у Ню Йорку.

Що вистава була гарна, можемо догадуватись, одначе чи такий „цирк" показує правдиву вартість поліції?

ЛЮДИ Й ЗВІРЯТА.

Кілька місяців розписувалися ґазети про те, як то дика гуска переганялася з поїздом залізничого підприємства Сентрал Рейлрод оф Ню Джерзі з Пойнт Плезент до Лонґ Бренч, на віддалі 20 миль. Виходило з донесення, що гуска справді мала охоту переганятися з поїздом.

Тепер знов доносять з Елмайри, Ню Йорк, що там пожарники одної стації сильно обурені на якусь кітку. Мовляв, побачивши кітку, що сиділа цілими днями на дереві, не зважаючи на дощ, вітер ні сонце, пожарники приставили драбину, щоб зняти кітку, а тимчасом кітка, як пожарники дісталися до неї, сама злізла з дерева.

З ким тут біда: чи зо звірятами, чи з людьми, що звірятам приписують людські думки?

УКРАЇНСЬКИЙ РЕКОРД?

Каже українська гумористична ґазета „Комар", що українці можуть показатися на наступних світових Олімпійських ігрищах, що відбудуться в Японії, з рекордом, котрого, мовляв, певно ніхто не побе: вони можуть побити світ неграмотністю.

Сумніваюся, чи українці справді мають найбільше число неграмотних серед народів Европи і чи належиться їм признання найвищого рекорду в тій справі. Здається, що без найменшого сумніву їм належиться рекорд не в неграмотності, але в нечитанню грамотних. Якби можна так сказати: не в грамотності неграмотних, але в неграмотності грамотних.

Запізно.

Молодий льорд дістав у спадщині по свому батькові історичний замок з ґалерією образів. Молодий льорд мав довги, як і лицює молодому синові багатого батька. Він покликав до себе купця образами, доброго знавця мистецтва.

— Я хотів би вам продати свою ґалерію — сказав він — під умовою, що ви мені запропонуєте якусь відповідну суму. Але я не хотів би, щоб про це довідалися люди з моєї сфери. Отже я попросив би вас замовити для мене дискретно дуже добрі копії всіх тих образів, але такі, щоб ніхто не пізнав ріжниці з оригіналами.

Купець відповів:

— Це не буде легко.

— Чому?

— Бо — дуже мені прикро, що мушу тут виявити цю таємницю! — я вже зробив це для вашого батька, коли він дістав замок у спадщині від вашого діда.

ЗМАГУН ТІМОДЗІ.

(Докінчення).

зве „Сіва Гацуза". Це зменшена фіґурка тієї статуї Сіви, якою я вбив її батька.

Мій плян не вдався. Тепер я маю лиш одно прохання: щоб ви простили мені. Це був перший крок у мому житті, щю вів на манівці, й буде останній. На моє оправдання маю те, що я так дуже люблю цю дівчину!

Ми не відповідали нічого. Потім Дік підійшов до чемпіона, подав йому руку, в якій держав статуйку Сіви, та сказав:

— Даю вам слово, що як лише причалимо в Куманото, я висяду. Бувайте здорові!

Японець мовчки притакнув головою, подав мені руку та вийшов із каюти.

Дік Роджерс не бачив уже більше Мусме. Вчасним ранком ми причалили й Дік зараз висів. Я мав іще полагодити з капітаном деякі орудки, тому остався довше на кораблі. Як я вийшов, стояла передімною Мусме. Я привитався з нею, передав іще нею останній привіт для Та Тімодзі та просив її, щоби все була добра для приятеля свого батька. Вона сказала з усмішкою:

— Таж він змагун!

— То що, — здивувався я — в вашій країні змагуни в такій поґорді?

— О, це ні! Одначе... одначе, невжеж ви не знаєте, що це значить у нас? Я чула раз, що колись давно також в Европі, Італія мабуть зветься та країна, робили з хлопцями таке, щоби вони на все життя мали гарні хлопячі голоси. В Японії давніше думали, що так можна робити з таких людей дуже зручних і сильних змагунів. А н а с т а огейо! — Здоровлю тебе!

І вона пішла.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

БРУКЛИН, Н. Й.

Нова професійна сила.

Дня 3. червня б. р. в медичним каледжі на Лонґ Айленді дістав ступінь доктора медицини Володимир Гащиць, що походить з українського роду.

Д-р В. Гащиць має 27 літ. Родився в Ню Йорку. В 1912 році маленьким хлопцем забрали його родичі до Галичини, де його захопила світова війна. Щойно в 1921 році він вернувся до Америки.

Наперед він учащав до „Де Вит Клінтон Гай Скул", яку покінчив у 1929 році. В 1934 році дістав у „Ню Йорк Юніверсити" ступінь „Бечелор оф артс". В часі студій він брав також живу участь в орґанізації українсько-американської молоді та був членом хору церкви св. Юрія.



Д-р Володимир Гащиць.

В медичному каледжі, де діста ступінь доктора медицини, В. Гащиць був одним з перших учнів. Тепер він назначений лікарем-інтерністом (для внутрішніх хоріб) в Кінґс Кавнті Госпител, Бруклин, Н. Й. Родичі молодого лікаря є українці і мешкають у Ню Йорку.

Іван Ковальський.

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

Окружна Управа Нової Анґлії при праці.

В нас завівся дуже гарний звичай уладжувати в літньому сезоні Українські Націоналістичні Дні. Ми мали нагоду переконатися, яку велику користь, моральну і матеріяльну, приносили ті дні. Бо на такі дні зїздилися з усіх усюдів щирі українці й своєю присутністю маніфестували нашу націоналістичну силу та заразом переживали приємну хвилю в спільній забаві, а також мали нагоду послухати наших бесідників, які говорили про боротьбу наших героїв на рідних землях. Крім цього бачили, як наша молодь, яка не є добре обзнайомлена з нашою культурою і мистецтвом, у часі таких днів втягається чимраз більше до українського середовища і стає поруч до народньої робити. Хто був на таких Націоналістичних Днях, то напевно забув на хвилину всі свої буденні турботи і не-ренісся думкою під рідні стріхи, на рідні ниви, ріки чи потоки. Ніхто не заперечить, що ці хвилі були дійсно чимсь гарним, бо після них кожний набирав більшої любови до праці в користь визволення України, яка тепер стогне в кайданах чотирьох займанців.

Впродож минулого року в Новій Анґлії працювали щирі українці з великою енерґією в користь визвольної боротьби й цього року ухвалено влаштувати в окрузі Нової Анґлії аж три такі Націоналістичні Дні. Перший такий День уладжує Окружна Управа 13-го червня на вунсакетській площі коло цвинтаря, в Іст Блекстон, Масс.

На той день Окружна Управа приготовляє багату програму, як: промови українською й анґлійською мовою; виступлять також танцюристи з національними танцями; хар буде співати патріотичні пісні; будуть ріжні несподіванки. Віримо, що не буде ні одного українця чи українки, які не прибулиб на це свято та спільно не причинилисяб до осягнення моральних і матеріяльних користей.

За Окружну Управу:

Константин Бабій, голова;
Ів. Витязь, секретар.

М. Костишин.

ШУМИТЬ ТИРСА

Ви вже чули про це диво,
Як кричали: Не можливо
Буржуазну плекать моду,
Бо рабочим зробить шкоду.

Еге, кажуть, годі цього,
Час змагати до нового
В пролетарськім дужім гаслі,
То все піде, як по маслі.
Лиш держімся тої чести:
Не з буржуєм діло вести,
Щоб з нас дерли живцем шкуру;
Створім власну диктатуру,
Вона в нас буде хороша,
Як диктатор „міхоноша".

Бач! і чудо це сповнолось,
Що й нікому не приснилось:
На робучу тверду шкуру
Вложив Ленін диктатуру.

Оглянувся сюди, туди,
Та в колхози забрав люди,
Мов полекшу дав закрито,
Зладив всім одно корито.

При нім Лейба увихався,
Мабуть ранґи домагався,
Та лестився, немов цуцик,
І за це дістав він — ґудзик;
Бо як Сталін навинувся,
Лейба мовчки відвернувся,
Нуж ногам дав знати драла,
Бо судьба так розказала.
Оставсь Сталін сам — диктатор,
Пролетарський вожд, оратор,
Щораз грав на інші струни,
Добиваючись фортуни,
На своє він брав копито
І таємно і розкрито.

От почав він з України,
Звів життя там до руїни,
Все обернув в гробовище:
Голод, холод, вітер свище,
Хати пустки без родини,
Трупи й трупи попід тини,
Міліони там лежало,
Це було іще замало:
Бо лютіше обернувся,
Між учених завинувся;
Котрі в ласку не попали,
Від тих тюрми застогнали,
Бо знущалися завзято,
Аж посліпло з них багато!

Тай Соловки збагатіли,
Трупом наші наситили,
А часами, ніби в злости,
Дністер ковтав рідні кости.

А Кавказ що! Не від того,
Він напився крови много,
На диктаторські бажання
Він сповняв свої завдання.

Ну, а стенки?! Тайну вяжуть,
В німоті знай не розкажуть
Про це диво, що коїлось,
Скільки там крови розлилось.

Ще кінець не добігає,
Бач, диктатор в іншу грає
Тим собакам, що гарчали:
Бо в неласку теж попали.
От дріжить червона шкура,
Бо шаліє диктатура,
Чи хворіє де на „вроки",
Що стає в буржуйські кроки,
І прочищує всі лави,
Пхає ніс в чужі держави,
Доказати хоче чуда,
Робить з себе страхопуда.

Деж поділись дивні кличі?
Чи когут вже піє тричі,
Що диктатора лякає
Й в крові захисту шукає?

Де глянеш, як у Вавилоні:
Зміна й зміна у законі,
Чи обридли ці фортуни,
Що бренять вже інші струни,
Грають, грають хоч помалу
Над все, прагнуть капіталу.
От вже фраки модні носять,
Демократію голосять,
Тільки в неї скупа міра,
Бо на спині тріщить шкіра
Та й у череві воркоче...
Крик не стих, ще більш лопоче,
Бо там кожний репетує,
Що в дорозі, вже вандрує.
Ос тим лижутся до власти,
Щоб не гнали кози пасти.

А робучі, сіра маса,
Їх зовуть остання кляса,
Мовчки ждуть на добрі вісти,
Чей дадуть їм ліпше зїсти,
Бо обридли вже корита...
Та крок „фразою" закрито,
Аж печінки вкидає,
Демократію чорт має.

Деж те жниво, деж ті плоди!?
Пролетар виходить з моди,
Життя в нього мов собаче:
Як хто грає, так він скаче;
Хоч часами по дурному,
Ні чичирк про це нікому.

Дурманять чужі киреї,
Зате мають рай евреї:
Вони звикли на ледарство,
Покидають онучкарство
Та й цибулю продавати,
Ідуть рай проповідати.
В них брехливі масні писки,
Пожирають людські зиски;
Сруль пасеться на дієтах,
А там Янкель при білетах,
Борух шефом, в школі Сура,
Про червоних плете „юра",
Йосько писар у заводі —
Всюди жид і жид, тай годі.
Про комуну-рай голосить,
Глянь! він „цици й шнури" носить.
Для евреїв все можливо,
Ще й кошерне жруть мясиво.

Деж той рай, що не видати?
Деж ті щедрі благодати?
Лиш гуде, як у Вавилоні,
Демократія в законі
Шумить тирса, носять фраки,
Бідні гинуть, як собаки.

Увага! Українці Ню Йорку й околиць! Увага!

ОКРУЖНА УПРАВА О.Д.В.У. В НЮ ЙОРКУ

влаштовує

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13-го ЧЕРВНЯ (June) 1937 Р.

Український Націоналістичний ДЕНЬ

в BELVEDERE PARK (North Beach),

23-59 94th STREET, JACKSON HEIGHTS, L. I., N. Y.

ПАРК ОТВОРЕНИЙ від години 10-тої рано. ВСТУП ТІЛЬКИ 35 центів.

В програму Націоналістичного Дня входять такі точки: Святочну промову виголосить п. Д. Галичин. Від Ч. Х. ОДВУ пані М. Демидчук, анґлійською мовою до молоді виголосить промову адв. М. Пізнак, Концертову програму виконає Хор ОДВУ. На Націоналістичному Дні будуть голосники й інші програмові точки.

Шановні Громадяни! Як рік-річно так і тепер Окружна Управа ОДВУ в Ню Йорку влаштовує більші національні маніфестації, свята та прилюдні дні. Ціль таких маніфестацій та свят — піднесення нашої свідомости, моральне скріплення та матеріяльна поміч визвольним змаганням українсвких націоналістів на рідних землях!

Тому просимо Вас та закликаємо: Прийдіть в той день на це свято та своєю участю причиніться до доброго діла! Приведіть зі собою Ваших дітей, знайомих і приятелів! Перекажіть про це свято всім українцям в Ню Йорку та околиці і заохотіть їх до участи. Причиніться Вашою приявністю до побільшення матеріяльної помочі нашим братам у рідному краю, що боряться за визволення Батьківщини! **Всі йдемо на свято**

„УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛІСТИЧНИЙ ДЕНЬ"

ОКРУЖНА УПРАВА ОДВУ В НЮ ЙОРКУ.

DIRECTION TO THE PARK: **From New York:** Take I. R. T. Subway to Grand Central or B. M. T. Subway to Times Square. Change to Flushing Train and get off at **Junction Blvd. Station.** 2nd Ave. "L" to 57th Street Station, change to Flushing Willets Point Train, get off at Juncti n Blvd. Sta., then take Street Car to North Beach. Car stops in front of the Park. — **From Brooklyn:** All trains to Queensboro Plaza Station and change to Flushing Train. Get off at Junction Blvd. Sta., then take Car to North Beach. 132,4

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ КРАЄВІ.

ТРЕНТОН, Н. ДЖ.

З забави на Рідну Школу.

Дня 31. травня ц. р. 39 відділ Союзу Українок ім. Лесі Українки зробив приємну несподіванку пані Каролині Паславській з нагоди 59-літньої річниці її уродин. Від Союзу Українок привитала її предсідниця відділу, пані Ксеня Квасницька. Від громади привитав ювилятку Гнат Івашків і вручив їй китицю квітів та гарно вироблений коровай з написаним іменем ювилятки. За ювилятку подякував присутнім її син Йосиф Паславський, довголітній касієр від. 116. У. Н. С.

Забава була гарна. По відспіванню „многолітствія" забрала слово предсідниця від. С.У.А., Ксеня Квасницька, і сказала про те, яку задачу має українська жінка в Америці, а далі попросила приявних зложити якусь жертву на потребу старого краю. Збіркою занялися пані Квасній і Шевців. Жертви зложили: Катерина Паславська $2; Й. Паславський $1; по 50 ц.: Анна Шевців, А. Похила, Г. Івашків, Ю. Горват, Марія Горват, Александра Стадник, П. Стадник, П. Карпюк, Анастасія Карпюк, І. Мороско, Текля Івашків, Ксеня Квасній, Й. Квасній, Катерина Петришин, О. Петришин; по 25 ц.: Олена Слабіцька, Катерина Сеньків, А. Похила й Анна Чопик. Разом $11.50. По відтягненню пересилки вислано через Обєднання на інвалідів у старім краю $5.66 і $5.66 на політичних вязнів.

Павло Стадник.

БРУКЛИН, Н. Й.

На Рідну Школу.

Центральний комітет українських товариств і братств у Бруклині переслав до Обєднання $17 на Рідну Школу. Збірка була переведена на концерті Шевченка.

М. Баглій.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ.

Нова головна управа С. У. А. — До проголошеної в ч. 131 „Свободи" головної управи С. У. А. треба додати: анґлійська секретарка (покликана управою): Аннета Кмець, Йонкерс, Н. Й.; скарбничка (покликана управою): Петронеля Костецька, Джерзі Сіти, Н. Дж.

ФИЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

На Дім „Просвіти" в селі Жупаню.

На поклик селян Жупаня, щоб помогти їм у будові дому „Просвіти", зорґанізовано в Філядельфії комітет, який занявся збіркою на ту ціль. Нижче подаємо імена жертводавців, які зложили на ту ціль на руки комітету: М. Талайло $6; по $5.50: М. Бішко, М. Дьорка; по $5: М. Бішко, Й. Михайлюк, Укр. Громада з Норт Філя., Па., І. Буричка, М. Буричка, І. Шекмар; О. Дьорка $3; по $2: І. Буричка, А. Хромляк, Я. Турянський, М. Т. Кочмарчик, М. Барна, І. Тацинець (Миколи); І. Кудла; по $1: Т. Будай, П. Галович, І. Тацинець (Петра), В. Кудла, Е. Кудла, В. Павлучкович, І. Жмутин, І. Сорока (молод.), І. Сербин, С. Борис, А. Матковський, Ю. Зорівчак, М. Тереняк, І. Копчак, О. Данилкович, В. Мущинка, І. Матковський, Й. Ґудз, Н. Мостовий, А. Мельник, П. Н. Мельник, Х. Турянський, Т. Лопацій, М. Висоганський, І. Ґовнак, С. Ільницький, О. Буричка, І. Федак, М. Ф. Несевич, Т. Паламарчук, Й. Веклич, І. Пищальник, І. Матковський, І. Матковський, І. Горух; по 50 ц.: Й. Височанський, О. Сабов, Н. Рошко, М. Вітів, С. Білінський, І. Олійник, Г. Копчак, М. Ґовнак, В. Матковський, Т. Сцібала, Ю. Лисюк, С. Михальчук, Ф. Козак; по 25 ц.: Т. Черевка (м.), Т. Черевка, В. Бурч, М. Матковський, Ю. Лопацій.

Разом вислано до старого краю, до села Жупаня, суму $107. За жертви всім жертводавцям щире спасибі.

За комітет збірки: **Іван Бішко, Михайло Талайло, Олекса Дьорка, Іван Шекмар, Михайло Дьорка, Ілько Буричка.**

УКРАЇНСЬКЕ ВЕСІЛЛЯ НА ЛЕМКІВЩИНІ

— написав —

І в а н Б у ґ е р а

66 сторін.

Ціна 30 центів.

Замовляйте в книгарні

„СВОБОДИ",

81-83 GRAND ST. (BOX 346)

JERSEY CITY, N. J.

НА ПАМЯТНИК ШАШКЕВИЧА.

В квітні і травні зложили на будову памятника Маркіяна Шашкевича такі жертводавці: Кінаш Марія $13; о. Ґресько Дмитро, збірка в Трентон, Ню Джерзі, $16.50; о. Данилович Мирон $10; о. Милянич Семен $10; о. Копачук Микола $10; Попелюк Іван, Нюарк, Н. Дж., $5; Каськів Теодосій, Нюарк, Н. Дж., $5; о. Середа Петро $5; Калужняк Фелікс, Реблінґ, Н. Дж., $3; Гарасим Іван, Філядельфія, Па., $2; Маланчин Юрій, Сейлсвил, Р. Ай., $2; о. Теодорович Іван $2. Збірка в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., $41.50 (по $1: Парійчук, Ф., Калакура Р., Гонима С., Годованець І., Стиранець М., Лаґіш М., Хома А., Васильків С., Стець М., Рудий С., Шумейко М.; Довжинський П., Перестюк П., Куницька Ю., Лучак Гелен, Ґонський М., Мазурик Т., Мирош Г., Пищевят Ф., Дворянин Г., Жмуркевич Петронеля, Матлаґа Ц., Костів В. Сидорович В., Лобур П., Хома Анна, Урсо В. — Разом $27. Дрібними жертвами $14.50). Збірка в церкві св. Івана Хрестителя в Мейзвил, Па., $11; збірка в церкві св. Юрія в Питсбурґу, Па., $10.20; збірка в церкві св. Івана Хрестителя в Меккіспорт, Па., $7.52. — Разом $153.72. — Попередно оголошено $1,662.98 — Разом до кінця травня 1937 зібрано $1,816.70.

За Комітет:

о. Лев Чапельський.

Неможливо.

При залізничій касі стоїть довга черга подорожніх, щоб закупити тікети. Якийсь добродій приходить і не стає останній з кінця, лише перетискається вперед.

— Так годі, пане! — п р о т е с т у ю т ь подорожні — станьте останні з кінця!

— Не можу!

— Чому?

— Бо там на кінці вже хтось стоїть!

Несправедливість.

— Як пішло твому синові при іспиті?

— Перепав. Та я не дивуютя. Професор завзявся на нього та питався його про речі, які ділялися ще тоді, як мого сина й на світі не було!

СКАЛЯ ЗЛОЧИНІВ НАЙНИЖЧА СЕРЕД ЧУЖОРОДЦІВ

Федеральне Слідче Бюро знов опублікувало статистичні дати про арешти, котрі ще раз наглядно доказують, що люди чужинецького роду не відповідальні за високу скалю злочинів у Злучених Державах. На підставі того звіту, з загального числа, а саме серед 461,589 людей, арештованих у 1936 році, було всього 28,018 чужинецького роду. На кожних сто тисяч населення білої раси тутешнього роду припадало 435.4 арештовань, а на людей чужинецького роду, відповідно до свого населення, припадало всього по 199.2 арештовань на кожних сто тисяч людей.

Крім повищого час від часу старанно виконувані досліди виказували, що скаля злочинів серед людей чужинецького роду була завсіди менша як серед населення тутешнього роду. Такі, наприклад, були висліди Індустріяльної Комісії, котра переводила досліди 1902 року, а трицять років пізніще Народня Комісія для виконування та пошанування законів, або так звана Комісія Викершема, прийшла до такого самого висновку. Донесення про злочини, які квартально друкує Федеральне Слідче Бюро, приносять подібні висновки то опрокидують повторювані заяви, що „чужинці є відповідальні за поширювані злочини" у цьому краю.

Студії 461,589 арештантських записків за 1936 рік виказують, що тільки у трьох клясах переступств скаля арештовань серед людей чужинецького роду є вища від населення тутешнього роду. Отже припадало 21.6 арештовань на кожних сто тисяч населення серед чужородців за зневагу, проти 18.1 серед білих туземців. Скаля арештовань за „купно, принимання та посідання крадених річей" була 3.5 серед чужородців, а 2.7 серед білих туземців, коли за нарушення законів торговлею лікерами була 7.7 серед білих чужородців, супроти 6.7 серед білих тутешнього роду.

Але з другої сторони скаля арештовань за грабунок була 12.4 серед білих тутешнього, а всього 3.3 серед білих чужинецького роду. За влом було 30.2 тутешніх проти 7.2 чужинецьких. Скаля арештовань за крадіж та ошуство, як теж пиянство, була більш як два рази вища серед людей тутешнього роду від білих чужородців, а за фальшування та розпусту для заробітків більш як три рази вища.

Той факт, що чужородне населення білої раси скоро старіється, є одним із чинників, котрий причиняється до вдержування низької скалі злочинів серед чужородців. Їх середній вік у 1930, як виказувала статистика, припадав на 44.4 роки, супроти середини віку 23.8 років на людей тутешнього роду білої раси. Одначе хоч навіть зробити аналізу арештів за віком, то таки виходить, що процентовість є багато нижча серед чужородців певного віку, ніж серед людей тутешнього роду. Наприклад, скаля арештів молоді від 15 до 21 років життя припадала 18.5 на білих тутешнього роду, а тсього 3.2 на білих чужородців. Дальше, від 21 до 24 року припадало 17.8 на білих тутешнього роду, а 4.8 на білих чужинецького роду.

Як інший доказ, що білі люди чужинецького роду поповнюють менше злочинів від тих, котрі тут родились, треба навести вислід тюремного перепису з 1934 року, котрий недавно тому подало до публичного відома Переписне Бюро Злучених Держав. З того виходило, що 1934 року знаходилось по стейтових і федеральних тюрмах, як теж по домах поправи, 62,251 арештантів. В тім числі було 45,091 арештантів білої раси, а з них тільки 2,848 були чужинецького роду.

В тім числі, а саме у 2,846 чужинецьких арештантів, яких суди засудили до стейтових та федеральних тюрем 1934 року, було 627 роджених в Італії, 431 в Канаді, 262 у Росії, 241 у Польщі, 162 у Німеччині, 147 в Австрії, 79 у Греції, 55 у Мадярщині, 46 у Чехословаччині, 45 у Швеції, 38 у Фінляндії, 37 у Литві, 36 у Норвеґії, 36 у Югославії, 34 у Мексику, 26 у Франції, 25 у Данії, і так дальше.

ФЛІС.

ПЕС — ЗЛОДІЙ.

Відомого мадярського адвоката взяв собі був на оборонця фаховий вломник, Шандор Валентін. Та хоч як адвокат боронив вломника, не вдалося йому оборонити його. Валентіна засудив суд на кілька літ вязниці. Після проголошення присуду Валентін дуже зажурився, а мав уже лиш одно бажання: щоб оборонець заопікувався його дуже мудрим псом. Адвокат згодився, та це спричинило йому дуже неприємну несподіванку, бо виявилося, що той пес — то злодій. Вже третього дня втік пес, його бачили на ріжних вулицях міста, а вкінці він вернувся до адвокатової хати з ручною торбинкою в зубах. Відтепер це повторялося частіше. Мусіли пса держати в заперті, щоби вкоротити його злодійства. Тепер поліція могла додатково доповнити історію і обставини крадіжів, які закидували Валентінові, одначе досі не могли йому їх доказати. Шандор Валентін після відсидження довшої кари купив був собі того пса, витресував за три тижні, а потім відїхав з ним до Парижа. Тут пес понисувався своїм талантом. Крав не лише ручні торбинки, а навіть і з ювелірських крамниць касетки з брилянтами, а раз навіть при відкритті виставн велику золоту медалю. Коли Валентинові почало вже в Парижі бути небезпечно, перенісся назад із псом до Будапешту. У Будапешті пес допустився найбільшого злочинства. Зазнайомився з пекінським песиком будапештенської акторки Лукії Броді, Тотом, і одного дня приніс свому панові торбинку з її місячною платнею. Тепер Шандор Валентін постановив вивчити пса ще інших штук. Брав його з собою на стійку при вломах до мешкань і міг зараз утікати, коли лише пес загавкав. Щойно як Бобі тяжко перестудився і одної ночі Шандор Валентін вибрався сам „на роботу", зловили його. Та Шандор Валентін затаїв, яку службу виконував пес. Щойно як пес у свого нового пана став виявляти такий самий талант, впали на слід його тайни.

Служниця.

— Пане професоре, прийшов якийсь пан із чорною бородою і хоче ввійти до пана.

Професор: Хай іде собі, я не потребую чорної бороди!

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ГЕРКІМЕР, Н. Й. Тов. Запорозька Січ, від. 192, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в неділю, 13. червня, в годині 2-гій пополудні, в У. Н. Домі. Просимо всіх членів прийти на збори. — К. Довганюк, предс.; М. Суханчик, кас.; М. Політило, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. „Зоря", від. 69, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. червня, в годині 7:30 ввечір, в У. Н. Домі, 217 Іст 6-та вул. Напоминаємо довгуючих членів, щоби вирівняли свої залеглости, бо в противнім разі будуть суспендовані. Тому, що на наступний місяць припадають піврічні збори, просимо членів старатись, щоби уряд міг здати точніщий звіт з діловодства і з якнайменшим числом довжників. — Е. Парницький, секр.

МАНВІЛ, Н. ДЖ. Тов. ім. Т. Шевченка, від. 349, подає до відома місцевим і позамісцевим членам, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. червня, в годині 2-гій пополудні, в Ліберти Галі. На зборах делегат дасть звіт з останньої конвенції і будуть наради в справі балю. — Ілько Шегера, предс.; Дмитро Федина, кас.; Н. Лісний, секр.

РОВЕЙ, Н. ДЖ. Тов. Згода, від. 294, повідомляє всіх своїх місцевих і позамісцевих членів, що піврічні збори відбудуться в суботу, 12-го червня, в годині 8-мій ввечір, в галі де звичайно. Обовязком кожного члена є прийти хоч раз на піврічні збори і вирівняти свої вкладки, бо годі так далі перетягати. На тих зборах маємо багато справ до полагодження. Член, котрий не прийде на збори, заплатить кару згідно з ухвалою. — Іван Король, предс.; С. Музика, кас.; Яків Салій, секр.

БОСТОН, МАСС. Тов. Дружина Князя Данила, від. 238, повідомляє своїх членів, старших і молодих, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. червня, зараз по відправі, в церковній ковній галі. Просимо всіх прийти, бо на цих зборах буде звіт делегата з конвенції. Хто інтересується своєю організацією, якою є наш Союз, то повинен прийти і кликати тих, що мають охоту почути про розвій та поступ Союзу, та тих, що мають намір вписатись до своєї української організації. Всі члени повинні знати, які користи девятнацята конвенція У. Н. Союзу зробила для своїх членів, як старших так і молодших. Хто хоче вписатися в члени Союзу, або вписати свої діти, хай зволить прийти на ці збори. Члени, котрі довгують, повинні вирівняти свої залеглости, бо в противному разі будуть суспендовані. — І. Чипик, гол.; Д. Сілінский, Н. Дависькиба, секр.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Повідомляємо членів Тов. Галицька Січ, від. 207, що піврічні збори відбудуться в неділю, 13. червня, в церковній галі зараз по Сл. ожій. Кожний член має прийти на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. Довгуючі члени, котрі не прийдуть на ті збори і не заплатять бодай один місяць розмет, будуть суспендовані. До Тов. приймаємо нових членів без вступного і оплати лікаря, тому прийдіть і впишіться до Союзу, а не пожалуєте в лиху годину. — В. Гудима, предс.; Ів. Сторожук, кас.; Ол. Сельський, секр.

САВТПОРТ, КОНН. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 84, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в неділю, 13. червня, в годині 4-тій пополудні, у власній галі, при Гінгс Гайвей Вест. — Юрій Гоголь, гол.; Мих. Гудзік, кас.; Мих. Сендзік, секр.

БРІДЖПОРТ, КОНН. То. Українська Січ, від. 59, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 12. червня, в годині 7-мій ввечір, в сали церковній, 34 Біч ул. Всі члени і члениці повинні явитись на збори, вислухати звіту делеґата з конвенції У. Н. Союзу. Уряд Тов. взиває членів учащати на місячні збори всі як один кожного місяця; тим дасьте урядникам більшої охоти до праці. Довгуючі члени неахй вирівняють свій довг, щоб опісля не нарікали, як будуть суспендовані, бо в нашім Бріджпорті безробіття нема, майже кожний працює, то може подбати сам за себе і за свою родину, а не секретар відділу. — Мих. Галькевич, предс.; Мартин Шиманський, кас.; Ів. Гнива, секр.

БАВНД БРУК, Н. ДЖ. Бр. св. Николая, від. 344, повідомляє місцевих і позамісцевих членів, що звичайні збори відбудутся в неділю, 13. червня, в годині 3:30 пополудні. Просимо членів прийти на час, бо маємо багато справ до полагодження. Делегат дасть звіт з 19-тої конвенції У. Н. Союзу. Просимо довгуючих членів вирівняти свої залеглости, бо за довгуючих членів не будемо більше відсилати вкладок до головної каси. Довгуючі члени будуть виписані з організації, щоби потому не було нарікання. Просимо не робити на будуче так, як зробаєво в травні зі зборами, що секретар мусів ходити по домах, щоби зібрати вкладки. — Гр. Геба, секр.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА. Тов. „Мир", від. 324, повідомляє, що збори відбудутся в суботу, 12. червня, в домі Української Громади на 23-тій і Бравн, в год. 7:30 вечір. Маємо важну справу, якою кожний член буде заінтересований. Довгуючі члени будуть суспендовані. — Гр. Гюта, пр.; Н. Бурак, кас.; Мих. Туркот, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Відділ 204 повідомляє своїх членів, що збори відбудуться в суботу, 12. червня, в годині 8:15 ввечір, в салі укр. прав. громади, 334 Іст 14-та вул. На тих зборах обовязково мають бути приявні всі члени відділу, бо є важні справи до полагодження, а головно виготування програми на Свято-Фестин, получене з посвяченням відділових прапорів. На тих зборах здадуть звіт наші делегати з 19. конвенції У. Н. Союзу. Неприявний на тих зборах член відділу буде потягнений до відповідальности згідно зі статутом. — П. Мартинюк, предс.; М. Близнак, секр.

НЮАРК, Н. ДЖ. Тов. Вільна Україна, від. 152, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в середу, 9-го червня, в годині 8-мій ввечір, в сали парохіяльній при Мортон ул. Довгуючих просимо вирівняти свої залеглости, щоб не бути суспендованим. — С. Присяжний, секр.

ШІКАГО, ІЛЛ. Сестр. Пр. Богородиці, від. 33, повідомляє своїх члениць, що місячні збори відбудуться в четвер, 10. червня, в годині 7-мій ввечір, в гали церковній. Просимо всіх члениць прийти на означений час. — Анна Дзюрдзевич, секр.

АЙРОНДЕКВІТ, Н. Й. Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 289, повідомляє своїх членів, що збори відбудутся в пятницю, в 7-мій годині ввечір, в українській гали на Норд Гудзон. Просимо членів прийти на ті збори, бо маємо важні справи до полагодження. — Н. Головка, секр.

Добра рада.

До французького письменника Олександра Діма-батька зголосився раз один збіднілий письменник і сказав трагічно:

— Коли зараз не дістану від вас триста франків, повішуся з трома малими дітьми.

Діма став шукати грошей, бо хотів товарища конче рятувати, та вишпирав ледви двісті франків.

— Це мені нічого не поможе — сказав збіднілий письменник і відсунув гроші.

— Треба мені конче триста франків, інакше згину разом із дітьми.

— Любий пане — відповів Діма. — Коли справа представляється так трагічно, то можеб ви насамперед самі повісилися, а віщання дітей моглиб ви відложити на пізніще? ...

ХОРИ! — СОЛІСТИ!

В книгарні „Свободи" можете дістати нові твори
М. О. ГАЙВОРОНСЬКОГО
(пісні Українських Січових Стрільців)

I. том: СОЛЬОСПІВИ на середній голос ... $ .75
II. том: Пісні на МІШАНИЙ ХОР (партитура) 1.00
III. том: Пісні на ОДНОРОДНИЙ ХОР (на дівочі або мужеські голоси) .75

На кожний концерт придасться вам сильна і дзвона пісня (на мішаний хор, „Живи, Україно"!) .25

Пісні Лемківщини, Закарпаття, Полісся і інші твори М. О. Гайворонського на хор і скрипку можна дістати в книгарні „Свобода":

"SVOBODA,"
81-83 Grand St., (P. O. Box 346) Jersey City, N.J.

УСУНЬТЕ ТРУТИНУ З НИРОК І ПЕРЕСТАНЬТЕ ЗРИВАТИСЯ В НОЧІ

Займіть здоровшим, щасливішим і довшим життям.

Тисячі чоловіків і жінок дивуются, чому їм докучає біль крижей — чому вони мусять часто бігати в ночи до виходка — чому відплив сечі є малий і часами болить і пече.

Котранебудь з тих признак означає, що ваші нирки й міхур потребують догляду тепер, заки ці невеличкі докучливості розвинуться в поважний клопіт. Щоб усунути з нирок непотрібні отрути і кваси, заспокоїти свій подражнений міхур та спонукати його до здорового ділання, дістаньте 35-центову коробку капсуль GOLD MEDAL HAARLEM OIL і зажийте їх відповідно до припису.

Цей нешкідливий випробуваний і справжній лік завше ділає — ви почуєтеся краще за кілька днів, бо високо успішний діюретик (прочищувач сечі) і спонукувач нирок виганяє з тіла надмір сечового (уринового) квасу, який дуже часто спричинює біль у суглобах, стегнах і нервах.

Отже конечно дістаньте GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES оригінальні і правдиві — просто з Гарлему в Голяндії. Всі добрі речі підробляють.

ДАРОМ
ОДНА ВЕЛИКА КОРОБКА ДАРЕМНЕ КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ РОДИНІ.

Спробуйте капсулі ГОЛД МЕДАЛ ГАРЛЕМ ОЙЛ, не ризикуючи ані цента. Лиш напишіть своє імя й адресу на понижчім купоні і зашліть їх до: Block Drug Co., Dept. 1, 882 3rd Ave., Brooklyn, N. Y. Негайно ми вишлемо вам повну коробку (вартости 35 ц.) без ніякого для вас кошту. Це ЗАДАРМО! Лиш одну для одної родини. Пришліть купон або почтову картку. Нині.

Пришліть мені даром коробку Gold Medal Haarlem Oil Capsules.
Імя ....
Вулиця ....
Місто .... Стейт ....
U-A-2

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

БОЛІ НІГ.

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болячі ноги, флебітіс (запалення жил), напухлі або болячі колина чи кісточки і ревматичні ноги успішно лікуємо новими европейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 1 до 6 ввечір, в понеділки і четверги від 1. до 9. ввечір. Нема урядових годин у неділі.

Говоримо українською мовою.

Dr. L. A. BEHLA
320 W. 86 St., New York City
Близько Бродвею.
ЕВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІЯЛІСТ.

Д-р С. ЧЕРНОВ
(Европейський спеціяліст)
Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок. — Шкіра й кров.
223 Second Ave., cor. 14 St., N. Y. C.
Room 14.
Офісові години 10—8; неділя 11—2.
Жінка-доктор до обслуги.
Проміні Х. & флюроскоп $2.00.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР
321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.
Tel. GRAMERCY 5-2410.
Урядові години: рано від 10 до 12. ввечір від 6 до 8, а в неділі рано від 10 до 12.



МИРОН ЛИТВИН
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
Без ріжниці, як далеко поза Нюарком. Вразі потреби телефонуйте до нас. Обслуга щира і чесна. — Office:
383 MORRIS AVENUE,
cor. Springfield Ave.
NEWARK, N. J.
Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО
Новий Український Ундертейкер
заряджує погребами по ціні так низькій, як $150. Обслуга найкраща.



JOHN BUNKO
Licensed Uundertaker & Embalmer
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified Funerals as low as $150.
Telephone: Orchard 4-8088

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК



ЗАНИМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ
129 E. 7th STREET,
NEW YORK, N. Y.
Tel.: Orchard 4-2568
BRANCH OFFICE & CHAPEL:
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.), BRONX, N. Y.
Tel. Ludlow 4-2568.

ВСТУПАЙТЕ ГРОМАДНО В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ.

ТАРЗАН І БОГИНЯ МАЇВ. (36)



Не звертаючи уваги на слова Джорджа, Тарзан далі опускався по шнурі вниз, аж доки не дібрався до самого звисаючого кінця шнурового містка. Там він привязав до кінця містка другий шнур, що його мав зо собою, і почав назад спинатися вгору. По обох боках здіймалися високі скалисті стіни. Найменша похибка Тарзана могла дійсно закінчитися для нього фатально.

Та для нього ця робота фактично не справляла ніякого труду. Він навіть не думав про небезпеку, виконуючи її, тільки думав, якби з успіхом виконати свою місію. Діставшися знов на беріг пропасти, він мовчки вручив Джорджові шнур, якого другий кінець був привязаний внизу до містка. Джордж дивився на це склянними очима і не знав, що буде далі.

Далі Тарзан відступив кільканацять кроків і почав розглядати терен, немовби хотів розганятися до бігу. Щойно тепер інші зрозуміли, що він задумує робити. „Ні, ні, ви не можете перескочити цеї яруги!" — закричали вони всі враз. „Це очевидне самогубство. Навіть чемпіон Олімпійських ігрищ цеї яруги не перескочить", перекбнував Джордж. Але Тарзан далі не звертав на це уваги.

Взявши назад шнур з рук Джорджа, він відступив кільканацять кроків назад і затримався кілька секунд, наче скупчуючи в собі якнайбільше енергії. Далі він немов вихор почав бігти в напрямку яруги. Під його стопами стогнала земля. Підбігши до самого крайчика яруги, він з цілої сили землі відбився і подався в повітря. Всі зжахнулися. Але лиш на секунду, бо Тарзан щасливо перескочив яругу.

CLOSELY BOUND